DIRECŢII DE INTERVENŢIE ÎN CAZUL VIOLENŢEI ÎN ŞCOALĂ
- consilierea individuală a agresorului şi a victimei -

Tipuri de intervenţie:

- la nivel individual vs. la nivel de grup (familie, şcoală)
- prevenţie vs intervenţie pentru stoparea proliferării comportamentelor nedorite
- vizând victima vs iniţiatorul actului de violenţă

CONCEPTUALIZAREA VIOLENŢEI

1. **Modelul ABC comportamental**- actul violent ca şi comportament învăţat, iniţiat de stimuli şi menţinut prin consecinţe

Implicaţii pentru intervenţie:

a. **Etapa de evaluare**

- vizează: descrierea clară a comportamentului ţintă (frecvenţă, intensitate, durată, etc) şi a contingenţelor comportamentului (stimulii care îl iniţiază şi consecinţele sale); de exemplu, este important să fie cunoscute locul în care apare mai degrabă comportamentul violent, persoanele implicate, tipul de provocare la care serveşte comportamentul ca şi răspuns, etc. precum şi consecinţele pe termen lung ale comportamentului - dacă duce la reducerea momentană a tensiunilor în grup, la creşterea respectului celorlalţi, etc; poate fi evaluată şi măsura în care elevul este expus la modele de comportament agresiv (în familie, în şcoală, etc.)
- instrumente: fişa de monitorizare a comportamentului în termenii modelului

b. Obiectivele intervenţiei

- reducerea nivelului comportamentelor agresive

c. Metode şi strategii de intervenţie

- managementul contingenţelor (automanagement, management prin intermediul părinţilor şi profesorilor)
- contractul de contingenţe
- intervenţie asupra mediului atunci când acesta oferă modele neadecvate (inclusiv consiliere cu familia)
- modelarea comportamentelor nonagresive

- Instrumente: fişele de monitorizare a comportamentului, materiale - casete, povestiri, etc. pentru modelarea comportamentului nonagresiv

2. **Modelul ABC cognitiv** - comportamentul violent ca şi consecinţă (C) a credinţelor disfuncţionale

a. **Etapa de evaluare**

- evaluarea măsurii în care comportamentul este asociat cu anumite credinţe iraţionale (ex. Toleranţă scăzută la frustrare, evaluare globală) sau emoţii disfuncţionale

- instrumente: scale de credinţe iraţionale (ABS), scale ale emoţiilor disfuncţionale (ex. POMS), fişe de lucru pentru evaluarea emoţiilor şi credinţelor într-o situaţie dată [*se pot pune ca şi anexe]*

b. obiectivele intervenţiei

- reducerea comportamentelor agresive prin reducerea credinţelor iraţionale şi emoţiilor disfuncţionale asociate acestora

c. metode şi strategii de intervenţie

- disputarea credinţelor iraţionale, modelarea credinţelor raţionale, etc.
- aplicarea unor tehnici de management al furiei
- instrumente: fişe de automonitorizare a emoţiilor, caiete de exerciţii, materiale educative/informative

3. **Modelul psihopatologiei** - comportamentul violent ca şi expresie/simptom a unei tulburări psihice

a. Evaluare

- evaluarea măsurii în care comportamentul agresiv este asociat prezenţei unei categorii nosologice; posibile ipoteze: tulburare depresivă, tulburarea comportamentului opozant, ADHD, etc.; evaluarea este necesară în special atunci când comportamentul agresiv este foarte frecvent sau are intensitate mare
- instrumente: KID- SCID

b. Obiective

- eliminarea simptomelor respectivei tulburări

Modelul comportamentului asertiv - comportamentul violent, ca şi comportament agresiv, opus comportamentului asertiv şi pasiv

a. Evaluare - poate fi evaluată frecvenţa relativă a comportamentului agresiv, pasiv şi asertiv;

- Instrumente - ghid de interviu, scale de asertivitate

b. Obiective

- reducerea nivelului comportamentelor agresive şi pasive şi creşterea nivelului comportamentelor asertive

c. Metode şi strategii de intervenţie

- training asertiv; educaţie, jocuri de rol, exerciţii pentru creşterea asertivităţii
- instrumente: materiale informative legate de asertivitate, instrumente de autoevaluare, fişe de lucru **Modelul deficitelor de relaţionare** - comportamentul agresiv a şi expresie a absenţei unor abilităţi de relaţionare eficientă (exemplu, dezvoltarea insuficientă a empatiei)

Obiective posibile - creşterea empatiei